

Diktamen: Lära genom att lyssna och skriva

Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte - Engelska, Årskurs 7-9

Syfte

Lära och minnas genom att både lyssna fokuserat och skriva.

Läraren reflekterar

Diktamen är ett givande inslag i undervisningen på många sätt. Det tar bara tio minuter att genomföra, men ger stor effekt. Rätt snart kommer du kunna läsa upp längre meningar i ett sjok, medan dina ord hänger kvar i luften och eleverna skriver utifrån hörselminnet. Oerhört bra träning! Ingenting bedöms, det är bara för att lära.

Metod

Högläs några meningar ur läroboken. Eleverna skriver av i sin skrivbok. Uppmana eleverna att skriva på raderna och inte in i marginalen. Säg till eleverna att det inte gör något om de missar några ord eller delar av meningen. De väntar under tystnad och fortsätter skriva när du läser nästa mening.

FÖRBEREDELSE: Välj ut några rader ur läroboken (anpassat efter ålder och erfarenhet), exempelvis den aktuella texten klassen arbetar med för tillfället. Fem meningar är lagom att börja med. Med lite övning blir tio rader inga problem. Välj ut delar av texten som uppfyller olika syften, till exempel meningar som:

- sammanfattar texten,
- beskriver en karaktär,
- handlar om en central episod
- eller radar upp olika fakta (om det är sakprosa).

Här några utvalda meningar ur en artikel om [Bonfire Night \(LearnEnglish\)](#):

Bonfire Night 5 November 1605

King James I treated Catholic people badly.

Life was very unfair and dangerous for Catholic people.

A group of men /.../ decided to try to kill the king.

The men put lots of gunpowder under the Parliament building.

Guy Fawkes, stayed with the gunpowder, ready to make it explode.

But the king found out about the plan, and Guy Fawkes was caught.

Later, he was executed.

Everybody was allowed to /.../ celebrate that /.../ the king didn't die.

DIKTAMEN: Tala om för eleverna att du ska läsa upp en mening i taget och i avgränsade delar. Säg att du kommer att läsa ut även skiljetecken och uppmana eleverna att göra radbyte eller styckesindelning (vid längre texter). Börja med några ord i taget, och vänta tills majoriteten skrivit klart. Sedan läser du resten av meningen. När eleverna skrivit även den delen, upprepar du hela meningen i sin helhet.

UPPFÖLJNING: Eftersom tempot är förhållandevis lugnt, hinner du gå runt i klassrummet och se hur eleverna skriver. Korrigera vid behov. När du läst klart kan du projicera hela texten. Eleverna får då möjlighet att komplettera och rätta sina texter. Även vid detta tillfälle kan du gå runt och titta, påpeka det som är bra och uppmärksamma eleverna på sådant de ska tänka på.

Diktamen

1. Välj ut några rader ur läromedlet.
2. Läs högt och låt eleverna skriva.
3. Följ upp elevernas skrivande.

Bonfire Night 5 November 1605

*King James I treated Catholic people badly.
Life was very unfair and dangerous for Catholic people.
A group of men /.../ decided to try to kill the king.*

Exempel

Läraren högläser varje mening lugnt och tydligt, enligt samma struktur:

1. King James I treated
2. Catholic people badly – put a full stop
3. Life was very unfair
4. and dangerous
5. for Catholic people – put a full stop
6. A group of men
7. decided to try
8. to kill the king – put a full stop

Lgr22 Syfte

Utveckla förståelse av engelska i tal och skrift.

Centralt innehåll*

Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte.

Betygskriterier*

Eleven lyssnar samt förstår och tolkar **på ett välgrundat och nyanserat sätt såväl helhet som detaljer** i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar **på ett välgrundat och nyanserat sätt**

såväl helhet som detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

* årskurs 7-9